ХЭРЛЭН СУМЫН ТҮГЭЭМЭЛ ОЮУН СУРГУУЛИЙН 4-Р АНГИЙН 2023-2024 ОНЫ ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН МОНГОЛ ХЭЛ ХИЧЭЭЛИЙН АНГИ ДЭВШИХ ШАЛГАЛТЫН ДААЛГАВРЫН БЛЮПРИНТ

АНГИ		4 ДҮГЭЭР АНГИ																Нийт даалгаврын тоо	Нийт даалгаврын тоо	Агуулгын эзлэх хувь
ХУГАЦАА		60 МИНУТ																		
ДААЛГАВРЫН ХЭЛБЭР		СОНГОХ ДААЛГАВАР								ЗАДГАЙ ДААЛГАВАР										
Хи-чээл	АТБХ	Мэдлэг ойлголт		Чадвар		Хэрэглээ		Бүгд		Мэдлэг ойлголт		Чадвар		Хэрэглээ		Бүгд				
Монгол хэл	Унших	2	2	2	2			4	4			1	2			1	2	5	6	33%
	Бичих	2	2	1	1			3	3			1	3	1	5	2	8	5	11	33%
	Хэлзүй	1	1	2	2			3	3			2	4			2	4	5	7	33%
Даалгаврын тоо\ оноо		5	5	5	5			10	10			4	9	1	5	4	10	15	24	
Онооны эзлэх хувь		50		50				100				64		36		100			60%	100%

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ЖИН

Үнэлгээний зорилт	Даалгаврын тоо	Эзлэх хувийн жин
Мэдлэг, ойлголтыг үнэлэх даалгавар	5	33%
Мэдлэгээ хэрэглэх чадварыг үнэлэх даалгавар	10	66%

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ДААЛГАВРЫН ХАРИУ,ҮНЭЛЭХ СХЕМ

№	АБТХ	Танин мэдэхүйн түвшин	Зөв хариулт А хувилбар	Зөв хариулт В хувилбар	Оноо	Онооны тайлбар
Сонгох даалгавар						
1	Унших	Мэдлэг ойлголт	Б	В	1	Зөвийг сонгосон бол - 1 оноо Буруу бол – 0 оноо
2		Мэдлэг ойлголт	В	А	1	Зөвийг сонгосон бол - 1 оноо Буруу бол – 0 оноо
3		Чадвар	Г	Б	1	Зөвийг сонгосон бол - 1 оноо Буруу бол – 0 оноо
4		Чадвар	А	Г	1	Зөвийг сонгосон бол - 1 оноо Буруу бол – 0 оноо
5	Бичих	Мэдлэг ойлголт	А	В	1	Зөвийг сонгосон бол - 1 оноо Буруу бол – 0 оноо
6		Мэдлэг ойлголт	В	А	1	Зөвийг сонгосон бол - 1 оноо Буруу бол – 0 оноо
7		Чадвар	А	Б	1	Зөвийг сонгосон бол - 1 оноо Буруу бол – 0 оноо
8	Хэлзүй	Мэдлэг ойлголт	В	Г	1	Зөвийг сонгосон бол - 1 оноо Буруу бол – 0 оноо
9		Чадвар	Б	А	1	Зөвийг сонгосон бол - 1 оноо Буруу бол – 0 оноо
10		Чадвар	Г	В	1	Зөвийг сонгосон бол - 1 оноо Буруу бол – 0 оноо

Задгай даалгавар

	АБТХ	Танин мэдэхүйн түвшин	Оноо	Онооны тайлбар А хувилбар	Онооны тайлбар Б хувилбар
1	Унших	Чадвар	2	Би ургахыг хүсч байна........ Навчин дээрээ шүүдэр бууглаасай гэж хүсч байна гэх мэтээр хүссэн зүйлээс 2-ыг бичсэн бол – 2 оноо 1- ийг бичсэн бол – 1 оноо Санаа тохироогүй болон огт бичээгүй бол – 0 оноо	Би айж байна. .... Дэлбээг минь өт идчихвэл яах вэ? зэрэг болгоомжилсон зүйлээс – 2- ыг бичсэн бол – 2 оноо 2- ийг бичсэн бол – 1 оноо Санаа тохироогүй болон огт бичээгүй бол – 0 оноо
2	Бичих	Чадвар	3	Санал – ялгах үүрэг Хүүхэд – эгшигжүүлэх үүрэг Цахим – зөөлрүүлэх үүрэгтэй Зөв харгалзуулах тус бүр – 1 оноо	хоног – ялгах үүрэг тэнгэр – эгшигжүүлэх үүрэг анир – зөөлрүүлэх үүрэгтэй Зөв харгалзуулах тус бүр – 1 оноо

3	Хэлзүй	Чадвар	2	Хэзээ? Хаана? – гэсэн 2 асуултад тохирох 2 үгийг оруулж зохиосон бол – 2 оноо Зөвхөн аль нэгийг нь оруулсан бол – 1 оноо Хэзээ? Хаана? – асуултад тохирох үгийг огт оруулаагүй дэлгэрүүлэн бичсэн болон огт бичээгүй бол – 0 оноо	Хэзээ? Хаана? – гэсэн 2 асуултад тохирох 2 үгийг оруулж зохиосон бол – 2 оноо Зөвхөн аль нэгийг нь оруулсан бол – 1 оноо Хэзээ? Хаана? – асуултад тохирох үгийг огт оруулаагүй дэлгэрүүлэн бичсэн болон огт бичээгүй бол – 0 оноо
4		Чадвар	3	Ухаарч ойлгосноо 2 ба түүнээс дээш өгүүлбэрээр бичсэн бол – 2 оноо Зөвхөн 1 өгүүлбэрээр бичсэн бол – 1 оноо Өөр санаа гарган бичсэн болон огт бичээгүй бол – 0 оноо	2 дахь үрд хандан сургамж үгийг 2 ба түүнээс дээш өгүүлбэрээр бичсэн бол – 2 оноо Зөвхөн 1 өгүүлбэрээр бичсэн бол – 1 оноо Өөр санаа гарган бичсэн болон огт бичээгүй бол – 0 оноо
5	Бичих	Хэрэглээ	5	- Зөв бичих – 1 оноо \ Алдсан үг тус бүрээс 0.1 оноо хасах \ - Бүтэц \ Догол мөр \ – 1 оноо - Найруулга – 3 оноо Утга санааг зөв гарган үгийн тоонд хүргэж, бүтцийн дагуу алдаагүй зөв бичсэн бол – 5 оноо	
	Нийт оноо - 24				

БАТЛАВ

ЗАХИРАЛ Ц.ОЮУНСҮРЭН

ХЭРЛЭН СУМЫН ТҮГЭЭМЭЛ ОЮУН СУРГУУЛИЙН АНГИ ДЭВШИХ ШАЛГАЛТЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ДААЛГАВАР

4..... ангийн сурагч .... " А " хувилбар ХУГАЦАА:40 МИН

НЭГ: УНШИХ ЧАДВАРЫН ДААЛГАВАР

Санамж: 1. Эхийг анхааралтай уншиж ойлгосны дараа даалгаврыг гүйцэтгээрэй.Сонгох даалгавар бүр 1 оноотой.

Буудайн хоёр үр

Буудайн хоёр үр хаврын дунд сард тариан талбайн дээр унажээ. Эхний үр хэлсэн нь : Би ургахыг хүсч байна. Би өөрийн үндсээ хөрсөнд ургуулж , соёогоо газрын гадарга дээр гарган нарны гэрлийг харж, навчин дээрээ шүүдэр буугаасай гэж хүсч байна гэлээ. Удалгүй тэр хүссэнээрээ сайхан ургалаа. Харин нөгөө үр нь - Би айж байна. Хэрвээ би үндсээ хөрсөнд ургуулбал харанхуйд юу болж байгааг яаж мэдэх билээ? Газрын дээр соёогоо дэлгээд , ишээ гэмтээчихвэл яана? Бороо орохгүй байсаар хатчихвал яана? Дэлбээг минь өт идчихвэл яах вэ? Бүх зүйл аюулгүй болж , сайхан орчин нөхцөл бүрдтэл зүгээр хэвтэж байсан нь дээр гэж хэллээ. Ингээд нөхцөл байдал аюулгүй болохыг хүлээгээд л байж . Хаврын адаг сард нэгэн тахиа тариан талбай дээгүүр гүйж яваад өнөөх хатсан үрийг аваад идчихжээ. Нөхцөл байдал сайжирч, цаг завтай болохоороо хийнэ хэмээн алив ажил , хичээлийг хойшлуулаад байвал иймл л ирээдүй үгтдаг ажээ. Өнөөдөр үүнийг хийх хамгийн боломжит өдөр гэж өөртөө хэлэн цаг хугацаагүр дүнтэй өнгөрөөгөөрэй .

1. Буудайн хоёр үр хаана унасан бэ? Зөв хариултыг дугуйлаарай. \1 оноо\

   А. модон дээр Б. тариан талбай дээр В. газарт

2. Цэгийн оронд тохирох үгийг сонгон нөхөж бичээрэй. \1оноо\

   Эхний үр навчин дээрээ .... буугаасай гэж хүсэв.

   А. шувуу Б. хяруу В.шүүдэр

3. Зөв харгалзуулсан хэсгийг олоорой. \1оноо\

   1. Эхний үр — а. хатаж хорчийгоод тахианы хоол болсон.
   2. Нөгөө үр — б. хүссэнээрээ сайхан ургасан.

   А. 1а, 1б Б. 1а, 2б В.2а, 2б Г. 1б, 2а

4. Эхийн үйл явдлыг дараалаар нь зөв байрлуулсан хэсгийг олоорой.
   1. Нөгөө үрийг тахиа аваад идчихсэн байв.
   2. Тариан талбай дээр буудайн хоёр үр унасан.
   3. Өнөөдөр боломжит өдөр гэж өөртөө хэлэх
   4. Эхний үр хүссэнээрээ сайхан ургажээ.

   А. 2, 4, 1, 3 Б. 1 , 2, 4, 3 В. 2, 4, 3, 1 Г. 4, 3, 1, 2

5. Балархай эгшиг "И" нь аль үгэнд зөөлрүүлэх үүргээр орсон вэ? \1 оноо\

   А. гурил Б. жүжиг В. дуучин Г. ишиг

6. Өгүүлбэрийг гүйцээхэд цэгийн оронд аль үг нь тохирох вэ? \1 оноо\

   Нүүхдээ гэрийн .... -аа сайн цэвэрлэх хэрэгтэй.

   А. буйр Б. буур В. буурь

7. Өгүүлбэрийг төгсгөхөд дараах үгсээс аль нь тохирох вэ? \1 оноо\

   Өнөөдрийн хичээлээ цэвэр сайхан ....

   А. хуулъя Б. хууля В. хуулья Г. хуйлъя

8. Дараах өгүүлбэрт аль холбоосыг бичих вэ?

   Хоёрдахь үр тариан талбай дээр унасан .... сайхан ургасангүй.

А. ба Б. бас В. боловч Г. бөгөөд

9. Дараах "унтах" гэсэн үгэнд ойролцоо утгаараа тохирохгүй үг аль нь вэ?

А. нойрсох Б. амрах В. зүүрмэглэх Г. дугжрах

10. "Тэмээ туйлчихсан юм шиг" хэлцийн утгыг зөв тайлбарласан нь аль вэ? \1оноо\

А. Баярлах Б.Догшин тэмээ В. Бусдын мууг харах Г. Эмх замбараагүй

ХОЁР: БИЧИХ ЧАДВАРЫН ДААЛГАВАР

1. Эхний үрийн хүссэн зүйлээс 2-ыг тоочин бичээрэй. \2 оноо\

- ....
- ....

2. Балархай эгшгийн үүргийг зөв харгалзуулан холбоорой. \ 3 оноо \

Санал А. зөөлрүүлэх үүрэгтэй

Хүүхэд Б. эгшигжүүлэх үүрэгтэй

Цахим В. ялгах үүрэгтэй

3. Дараах өгүүлбэрийг хэзээ?, хаана? гэсэн асуултаар дэлгэрүүлж бичээрэй. /2 оноо/

Тариа найгана.

....

....

4. "Буудайн хоёр үр" эхээс юуг ухаарч ойлгосноо 2 өгүүлбэрээр дүгнэн бичээрэй. \2 оноо\

....

....

....

5. Эхний "Буудайн үр"- д хандан 60-70 үгтэй "Бахархсан утгатай захидал"-ыг бичээрэй \ 5 оноо\

....

....

....

....

....

....

....

....

....

БАТЛАВ

ЗАХИРАЛ Ц.ОЮУНСҮРЭН

ХЭРЛЭН СУМЫН ТҮГЭЭМЭЛ ОЮУН СУРГУУЛИЙН АНГИ ДЭВШИХ ШАЛГАЛТЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ДААЛГАВАР

4..... ангийн сурагч .... " Б " хувилбар ХУГАЦАА:40 МИН

НЭГ: УНШИХ ЧАДВАРЫН ДААЛГАВАР

Санамж: 1. Эхийг анхааралтай уншиж ойлгосны дараа даалгаврыг гүйцэтгээрэй.Сонгох даалгавар бүр 1 оноотой.

Буудайн хоёр үр

Буудайн хоёр үр хаврын дунд сард тариан талбайн дээр унажээ. Эхний үр хэлсэн нь : Би ургахыг хүсч байна. Би өөрийн үндсээ хөрсөнд ургуулж , соёогоо газрын гадарга дээр гарган нарны гэрлийг харж, навчин дээрээ шүүдэр буугаасай гэж хүсч байна гэлээ. Удалгүй тэр хүссэнээрээ сайхан ургалаа. Харин нөгөө үр нь - Би айж байна. Хэрвээ би үндсээ хөрсөнд ургуулбал харанхуйд юу болж байгааг яаж мэдэх билээ? Газрын дээр соёогоо дэлгээд , ишээ гэмтээчихвэл яана? Бороо орохгүй байсаар хатчихвал яана? Дэлбээг минь өт идчихвэл яах вэ? Бүх зүйл аюулгүй болж , сайхан орчин нөхцөл бүрдтэл зүгээр хэвтэж байсан нь дээр гэж хэллээ. Ингээд нөхцөл байдал аюулгүй болохыг хүлээгээд л байж . Хаврын адаг сард нэгэн тахиа тариан талбай дээгүүр гүйж яваад өнөөх хатсан үрийг аваад идчихжээ. Нөхцөл байдал сайжирч, цаг завтай болохоороо хийнэ хэмээн алив ажил , хичээлийг хойшлуулаад байвал ийм л ирээдүй үгтдаг ажээ. Өнөөдөр үүнийг хийх хамгийн боломжит өдөр гэж өөртөө хэлэн цаг хугацааг үр дүнтэй өнгөрөөгөөрэй .

1. Буудайн хоёр үр хэзээ тариан талбайд унасан бэ? Зөв хариултыг дугуйлаарай. \1 оноо\

   А. Намрын дунд сард Б. Хаврын эхэн сард В. Хаврын дунд сард

2. Цэгийн оронд тохирох үгийг сонгон нөхөж бичээрэй. \1оноо\

   Нөгөө үр, дэлбээг минь .... идвэл яана гэв.

   А. өт Б. хорхой В. шувуу

3. Зөв харгалзуулсан хэсгийг олоорой. \1оноо\

   1. Эхний үр а. аймхай, зоригтүй, залхуу
   2. Нөгөө үр б. сэргэлэн, эрч хүчтэй, зоригтой.

   А. 1а, 1б Б. 1б, 2а В.2а, 2б Г. 1а, 2б

4. Эхийн үйл явдлыг дарааллаар нь зөв байрлуулсан хэсгийг олоорой.
   1. Өнөөдөр боломжит өдөр гэж өөртөө хэлэх
   2. Тариан талбай дээр буудайн хоёр үр унасан.
   3. Нөгөө үрийг тахиа аваад идчихсэн байв.
   4. Эхний үр хүссэнээрээ сайхан ургажээ.

   А. 4, 3, 1, 2 Б. 1 , 2, 4, 3 В. 2, 4, 1, 3 Г. 2, 4, 3, 1

5. Балархай эгшиг "И" нь аль үгэнд эгшигжүүлэх үүргээр орсон вэ? \1 оноо\

   А. гурил Б. салхи В. ашиг Г. танил

6. **Өгүүлбэрийг гүйцээхэд цэгийн оронд аль үг нь тохирох вэ?** \1 оноо\

   .... дүрмээ сайн баримтлах хэрэгтэй.

   А. хууль Б. хууп В. хуйл

7. Өгүүлбэрийг төгсгөхөд дараах үгсээс аль нь тохирох вэ? \1 оноо\

   Төрсөн өдөртөө найзыгаа ....

А. уря　　Б. урья　　В. уръя　　Г. урая

8. Дараах өгүүлбэрт аль холбоосыг бичих вэ?

Эхний үр зоригтой байсан .... сайхан ургажээ.

А. ба　　Б. бас　　В. боловч　　Г. учраас

9. Дараах " ярих " гэсэн үгэнд ойролцоо утгаараа тохирох үгийг сонгоорой.

А. хүүрнэх　　Б. ширтэх　　В. үзэх　　Г. дугжрах

10. "Хөл газар хүрэхгүй " хэлцийн утгыг зөв тайлбарласан нь аль вэ? \1оноо\

А. Том болох　　Б.Дуулгаваргүй　　В.Баярлах　　Г. харамлах

ХОЁР: БИЧИХ ЧАДВАРЫН ДААЛГАВАР

1. Хоёрдахь үрийн болгоомжилсон зүйлээс 2-ыг тоочин бичээрэй. \2 оноо\

- ....

- ....

2. Балархай эгшгийн үүргийг зөв харгалзуулан холбоорой. \ 3 оноо \

тэнгэр	А. зөөлрүүлэх үүрэгтэй
анир	Б. эгшигжүүлэх үүрэгтэй
хоног	В. ялгах үүрэгтэй

3. Дараах өгүүлбэрийг хэзээ?, хаана? гэсэн асуултаар дэлгэрүүлж бичээрэй. /2 оноо/

Хонх дуугарна .

....

....

4. Буудайн хоёрдахь үрд хандан чи юу хэлэх вэ? - 2 өгүүлбэрээр илэрхийлэн бичээрэй. \2 оноо\

....

....

....

5. Эхний "Буудайн үр"- д хандан 60-70 үгтэй "Бахархсан утгатай захидал"-ыг бичээрэй. \ 5 оноо\

....

....

....

....

....

....

....

....